

KOTKAN
KAUPUNGIN
TEATTERI

M/S ESTONIA

Alinan selviytymistarina

OHJAUS JA KÄSIKIRJOITUS MIKO JAAKKOLA
KAPELLIMESTARI ARI ISMÄLÄ
ALINA ELLA MUSTAJÄRVI

@kotkankaupunginteatteri #kotkankaupunginteatteri #kkt_estonia

28.9.1994, 25 vuotta sitten syyskuussa matkustaja-autolautta M/S Estonia upposi Itämerellä vain alle tunnissa. Onnettomuudessa menehtyi 852 ihmistä, vain 137 pelastui.

M/S ESTONIA – ALINAN SELVIITYMISTARINA

Teatterinjohtaja, Miko Jaakkola:

Teksti sai alkunsa vuonna 2013, kun vierailin perheeni kanssa Utön saarella, ja kuulin saarelaisten tarinoita M/S Estonian merionnettomuudesta. M/S Estonia upposi 40 kilometriä eteläkaakkoon Utön saaresta. Tarinoissa kosketti saarelaisten välitön apu pelastuneille, koteja avattiin, hätäaputarvikkeita koottiin yhteen ja kaikki saarelaiset auttoivat uhreja vuorokaudet ympäri. Ulkosaariston karuissa olosuhteissa on muutenkin totuttu ottamaan vastaan suru-uutisia, ja sieltä on aina lähdetty pelastustöihin isojenkin myrskujen keskelle. Ulkosaaristolaiden tuuli- ja meriolosuhteiden lukutaito herättää myös aina syvää kunnioitusta.

Alusta alkaen halusin kirjoittaa näytelmästä fiktiivisen selviytymistarinan. Halusin tekstin kautta pohtia, millainen henkilö voi ylipäänsä selvitä, niin fyysisesti kuin henkisestikin näin isosta tragediasta. Oli selvää, että päähenkilön, virolaisen Alinan, täytyy tuntea hyvin merelliset olosuhteet, minkä vuoksi taustoitin Alinan tarinaa purjehdusmenneisyydellä. M/S Estonialta pelastuneista on myös tehty monia persoonallisuusteoreettisia tutkimuksia, ja yhtenä selviytyneiden ominaispiirteinä nousee esiin heidän kykynsä toimia ääritilanteissa. Monilla heistä tuntui olevan kyky ajatella itse parhaat toimintatavat annetuista ohjeista huolimatta. He eivät suoraan noudattaneet henkilökunnan antamia toimintaohjeita, vaan ajattelivat ensin itse, mikä on järkevä tapa toimia. Tarinan Alinalla on nämä ominaisuudet, syvä kunnioitus meren voimia kohtaan, kyky säilyttää ajatukset kirkkaana kriisitilanteessa ja taito käsitellä menetyksiä tunnetasolla.

Tarina on fiktiivinen myös siksi, että tragedia oli aikoinaan niin järäsyttävä, että pelkästään kunnioituksesta uhreja ja uhrien omaisia kohtaan ei ollut mahdollista kirjoittaa suoraan oikeista henkilöistä. Nyt kun onnettomuudesta on kulunut 25 vuotta, on tragediaan tarpeeksi etäisyyttä ja sitä on ylipäänsä mahdollista käsitellä teatterin näyttämöllä.

Miko Jaakkola

käsikirjoittaja-ohjaaja

Miia Maaranen

Ohjaus, käsikirjoitus ja videosuunnittelu Miko Jaakkola

Lavastus Lucie Kuropatová

Pukusuunnittelu Anne Hannula

Kapellimestari Ari Ismäla

Valosuunnittelu Essi Santala

Äänisuunnittelu Kaj Gynther

Koreografi Thomas Freundlich

Kamppaaja-maskeeraaja Maarit Parkko-Orimus

Näyttämömestari Ari Malmi

Tarpeistonvalmistaja Pia Mäkelä, Tiina Hakuli

Valaistusmestari Mikko Laaksonen

Järjestäjä-kuiskaaja Satu Kaitajärvi

Pukija-pukuhuoltaja Paula Takkinen
Lotta Herranen

Apulaisnäyttämömestari Samuli Holm

Musiikin sovitukset Ari Ismäla: piano, huilu, klarinetti, sopraano- ja alttosaksofoni, sello, tinapilli

Muusikot Harri Heininen: rummut, cajon, lyömäsoittimet, perkussiosyntetisaattori
Timo Jaakkola: pasuuna, tuuba, baritonitorvi, tenoritorvi, lyömäsoittimet
Jonas Mäki: basso, kontrabasso, kitara, tenorisaksofoni
Kimi Paunonen: kitarat, mandoliini, koskettimet
Wiljami Salminen: kitarat, lap steel, mandoliini, pasuuna

Lavastamo Jari Teilas, Tuomas Penttilä, Henry Holopainen, Samuli Holm, Tiina Hakuli

Puvusto Kati Kamppinen, Johanna van Wouterghem, Sanna Soinila, Sanna Pekonen, harjoittelija Helena Köckritz

Lennätyskoulutus Reka Kontio

Alina Ella Mustajärvi

Viktor – Alinan isä Kari Kukkonen

Kapteeni, Ruotsal.tarkastaja, Aleksei – Koljan isä, Vanha mies, Kertoja

Onnettomuustutkija, Lisa, Nadja – Koljan äiti, Kertoja

Kolja – Alinan mies, Jens, Kertoja Miikka Tuominen

Perämies, Ruotsal.tarkastaja, MRV Komentaja, Kertoja

Vahtimatuusi, Harjoittelija, Kertoja, Petri – pintapelastaja

Teija, Harjoittelija, Hotellipurseri, Kertoja

Arne, Harjoittelija, Kertoja Juho Markkanen

Karaoke-emäntä, Vanha nainen, Kertoja

Salaperäinen matkustaja, Kertoja

Matruusit Ari Malmi, Samuli Holm

Kiitokset

Joonas Freundlich,
Venäjän kielen ääntämysohjeet ja käännös, Marja Mustajärvi,
Mikko Partanen ja Tapio Reingoldt, Kristina Cruises

Ella Mustajärvi

Ella Mustajärvi

Jarkko Sarjanen

Juho Markkanen

Ella Mustajärvi

Antti Leskinen

Esityksessä kuultava musiikki sisältää osia **Veljo Tormisin** ja **Jaakko Mäntyjärven** M/S Estonian uhrien muistolle sävelletyistä kuoroteoksista *Incantatio maris aestuosi* ja *Canticum Calamitatis Maritimae*, osia **Aulis Sallisen** kuoroteoksesta *En minä meryttä kiitä* sekä **Jean Sibeliuksen** teoksen *Valse Triste*.
Lisäksi esityksessä lauletaan 90-luvun poprock-hittejä, virolaisia kansallisia lauluja sekä venäläinen joululaulu.

Ella Mustajärvi

”Olin 14-vuotias Estonian onnettomuuden aikaan. Kuulin onnettomuudesta koulussa oppitunnin alussa, kun opettaja saapui luokkaan vakavin ilmein. Olin tietysti suuna päänä kuten normaalisti, mutta hiljenin äkkiä, kun opettaja kertoi uutisen. Olin syvästi järkyttynyt tapahtumasta pitkän aikaa.

Olen valmistautunut näytelmään muun muassa tutustumalla Estonian onnettomuus-tutkinnan raporttiin ja kuuntelemalla alukselta lähteneitä hätänauhoituksia. Aiheeseen syventyessäni olen ymmärtänyt, kuinka monen onnettoman sattuman summa se oli.

Estonian onnettomuuden lisäksi tarinassa kulkee vahvasti mukana eestiläisen Alinan oma henkilökohtaisen elämän tragedia sekä Viron itsenäistyminen. Alina on voimakastahtoinen ihminen, jolla on tahtoa ja taitoa selvitä. Jos niitä ei ollut, onnettomuudesta pystyi selviytymään vain tuurilla.

Ohjaaja Miko Jaakkola on hienosti upottanut esitykseen purjehdustermistöä. Vaikka aihe on synkkä, on siinä useita valopilkkuja.

Onnettomuus kosketti useita kansakuntia, joita muistetaan näytelmän musiikkivalinnoilla. Koska olen opiskellut venäjällä, nautin suuresti päästessäni laulamaan venäjäksi. Suosikkikappaleeni näytelmässä on Tori Amosin Winter.”

Ella Tepponen

”Olin vasta 1-vuotias Estonian onnettomuuden aikaan, joten minulla ei ole sen uutisoinnista henkilökohtaista muistikuvaa. Tragedia on tullut tutuksi oikeastaan vasta tämän projektin myötä. Olen puhunut onnettomuudesta paljon myös perheeni ja ystävieni kanssa. Jotkut ovat miettineet, miten teatterissa rohjetaan tehdä esitys näin rankasta aiheesta.

En halua kuitenkaan ajatella, että näytelmä on synkkä. Sen tragediaa voi verrata jokaisen ihmisen omiin elämäntragedioihin, sillä tavalla esitys on hyvin samaistuttava. Esityksessä on myös valoa ja iloa. Ja tietenkin monipuolista ja moniulotteista musiikkia.

Olen mukana musiikillisena vahvistuksena: solistina, kuoro-osuuksissa ja matkustajan roolissa. Näytelmän musiikki vie todellakin mukanaan! Luvassa on sekä 1990-luvun nostalgisia pop-biisejä kuin klassisiakin teoksia. Laulua kuullaan suomeksi, ruotsiksi, eestiksi, venäjäksi ja englanniksi.

Myös minun suosikkikappaleeni näytelmässä on Tori Amosin Winter. Mukana on myös Jaakko Mäntyjärven Estonian uhrien muistoksi säveltämä, hyvin haastava latinankielinen kuoro-teos.”

KOTKAN
KAUPUNGIN
TEATTERI

@kotkankaupunginteatteri #kotkankaupunginteatteri #kkt_estonia

Suunnittelu ja taitto: KKT | Haastattelut: Anita Heikkinen | Valokuvat: Tommi Mattila | Paino: Painotalo Westman